

UCHWAŁA NR III/20/18
RADY MIEJSKIEJ W ŁAPACH

dnia 17 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej Gminy Łapy
na lata 2019 -2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432), w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, poz. 1693, poz. 2192) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Aktywności Lokalnej Gminy Łapy na lata 2019 – 2020, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Sławomir Maciejewski
Sławomir Jan Maciejewski

Załącznik
do Uchwały nr III/20/18
Rady Miejskiej w Łapach
z dnia 17.12.2018r.

Program Aktywności Lokalnej Gminy Łapy na lata 2019 – 2020

Opracował: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach

Łapy, grudzień 2018

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Opis sytuacji problemowej.....	4
III. Założenia Programu Aktywności Lokalnej	7
IV. Rezultaty.....	8
V. Grupy docelowe.....	9
VI. Czas trwania Programu Aktywności Lokalnej	10
VII. Sposób i metody realizacji	10
VIII. Budżet Programu	12
IX. Harmonogram.....	12
X. Zasoby niezbędne do uzyskania założonych celów, realizatorzy	12

I. Wprowadzenie

Program Aktywności Lokalnej to szereg działań realizowanych na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej.

Działania te mają na celu udzielenie wsparcia ukierunkowanego na zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, jak również rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Istotne wydaje się podejście zakładające spojrzenie całościowe, tj. nie tylko na jednostkę, ale także na jej otoczenie. Rodzina będąca najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo, powinna być wspierana w napotykanym trudnościach i tak ukierunkowywana, by mogła w przyszłości umiejętnie i samodzielnie rozwiązywać konkretne problemy. Dlatego też, działaniami objęta powinna zostać nie tylko najbliższa rodzina, ale i otoczenie jednostki, gdyż daje to możliwość skutecznej walki z wykluczeniem społecznym.

Program Aktywności Lokalnej, realizowany w ramach projektu „Program Aktywności Lokalnej na terenie Gminy Łapy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 przewiduje działania o charakterze aktywizacyjnym oraz integracyjnym, którymi objęci zostaną mieszkańcy takich obszarów jak: Uhowo, Płonka, Łapy Szołajdy i Dębowina, Łapy (Osse) i Gąsówka Osse i Gąsówka Stara, centrum Łap i część południowa Łap.

Realizacja usług aktywnej integracji w PAL nastąpi poprzez wykorzystanie kontraktu socjalnego. W ramach projektu przewidziano działania obejmujące aktywizację społeczną i zawodową. Ponadto planuje się realizację działań środowiskowych skierowanych do mieszkańców obszarów objętych wsparciem tj. organizację lokalnych imprez integracyjnych oraz uruchomienie Punktu Informacji Społecznej.

Planowane działania mają przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu na poziomie subiektywnego odczucia społeczności lokalnych tych obszarów, ale również na poziomie obiektywnej oceny innych mieszkańców miasta. Realizacja Programu wpłynie również na stworzenie pozytywnego wizerunku Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach.

II. Opis sytuacji problemowej

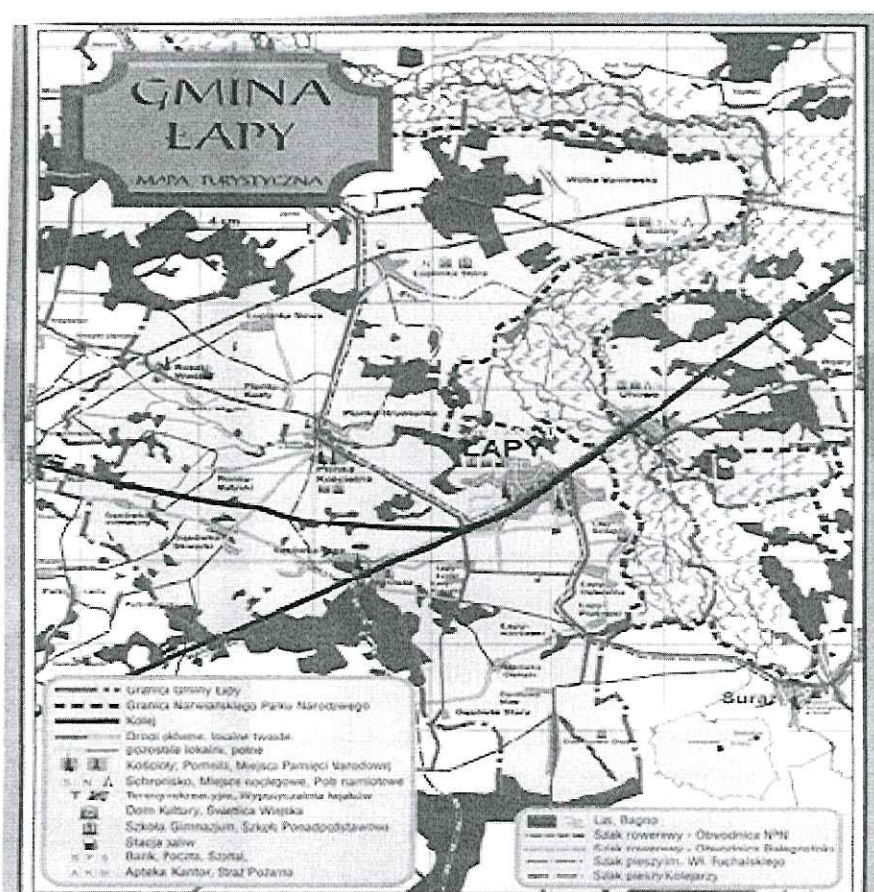
Łapy są gminą miejsko – wiejską położoną w północno-wschodniej Polsce, w środkowej części województwa podlaskiego, w odległości 23 km od Białegostoku. Zajmują powierzchnię 128 km² (w tym miasto 12 km²) i liczy 21 476 osób (stan na 31.12.2017) mieszkańców.

Miasto i Gmina jest jedną z piętnastu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu białostockiego ziemskiego. Do gminy, oprócz miasta Łapy, należą dwadzieścia cztery sołectwa: Bokiny; Daniłowo Duże; Daniłowo Małe; Gąsówka Oleksin; Gąsówka Osse; Gąsówka Skwarki; Gąsówka Somachy; Gąsówka Stara; Łapy Dębowina; Łapy Kołpaki; Łapy Korczaki; Łapy Łynki; Łapy Pluśniaki; Łapy Szolajdy; Łupianka Nowa; Łupianka Stara; Płonka Kościelna; Płonka Kozły; Płonka Matyski; Płonka Strumianka; Roszki Włodki; Roszki Wodźki; Uhowo; Wólka Waniewska (rysunek 1).

Gmina Łapy graniczy od północy z gminą Choroszcz, od wschodu z gminami Turośń Kościelna i Suraż, od zachodu z gminą Sokoły, a od południa z gminą Poświętne.

Gmina Łapy ma charakter rolniczo-przemysłowy i posiada dogodne połączenia kolejowe i drogowe. Stacja kolejowa leży na głównym szlaku Warszawa – Białystok - Petersburg, co stwarza bezpośrednie połączenie międzynarodowe, ze stolicą Polski i województwa.

Rysunek 1. Gmina Łapy

Z danych PUP Filia w Łapach na dzień 31 grudnia 2017r. wynika, iż na terenie Miasta i Gminy Łapy zarejestrowanych jest 1177 osób (503K), w tym zamieszkałych na wsi 283 osób (121K), bez kwalifikacji zawodowych 324 osób (153K), bez doświadczenia zawodowego 353 osób (167K), kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka jest 174 osób. W szczególnej sytuacji na rynku pracy jest 1047 osób (450K), w tym do 30r.ż.–335 osób (167K), długotrwale bezrobotnych 775 osób (326K), powyżej 50 r.ż. 331 osób (111K), niepełnosprawni 40 osób (13K). Z ustalonym III profilem zarejestrowanych jest 337 osób (181K).

Z danych MOPS Łapy na 31 grudnia 2017r. wynika, iż z pomocy skorzystało 1222 rodzin (tj. 2744 osób w rodzinach). Najwięcej rodzin korzysta z tytułu ubóstwa – 1047, bezrobocia – 929, długotrwałej choroby – 241, niepełnosprawności – 216, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 125 (w

tym 91 rodziny niepełne, 34 rodziny wielodzietne), potrzeby ochrony macierzyństwa – 168. Zasiłki pielęgnacyjne z tytułu niepełnosprawności pobierało 385 osób, świadczenia pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem – 53 osób, a specjalny zasiłek opiekuńczy – 50 osób, zasiłek dla opiekuna – 33 osób.

Na obszarach objętych wsparciem w ramach PAL tj.

- 1) centrum Łap,
- 2) część południowa Łap,
- 3) Uhowo,
- 4) Płonka,
- 5) Łapy (stare Osse) w tym Gąsówka Stara i Osse,
- 6) Łapy Dębowa i Łapy Szolajdy

pracownicy socjalni MOPS w Łapach zaobserwowali brak więzi społecznych. Z analizy dokumentacji MOPS na koniec 2017r., rozmów przeprowadzanych podczas rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz spotkań z mieszkańcami w diagnozowanych środowiskach, wynika, iż występują w szczególności następujące problemy:

- Centrum Łap i część południowa Łap: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych - ze względu na duży obszar i złożoność problemów trudność sprawia jednoznaczne określenie skali liczbowej wskazanych problemów.
- Uhowo: ubóstwo (73 osoby), bezrobocie (70 osób), długotrwała lub ciężka choroba (22 osoby), niepełnosprawność (18 osób)
- Płonka: ubóstwo (51 osób), bezrobocie (41 osób), długotrwała lub ciężka choroba (15 osób), wielodzietność (13 osób)
- Łapy (Osse, Gąsówka Stara, Gąsówka Osse): ubóstwo (134 osoby), bezrobocie (116 osób), długotrwała lub ciężka choroba (32 osoby), wielodzietność (28 osób), potrzeba ochrony macierzyństwa (25 osób), bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych (41 osób)
- Łapy Dębowa i Szolajdy: ubóstwo (26 osób), bezrobocie (24 osoby), długotrwała lub ciężka choroba (5 osób), niepełnosprawność (5 osób).

Należy również zwrócić uwagę na to, iż rozwój technologiczny, w tym upowszechnienie Internetu, spowodowało przeniesienie wielu form życia społecznego do przestrzeni cyfrowej. Internet jest nie tylko sposobem komunikacji i źródłem informacji, ale pozwala na załatwienie wielu spraw bez potrzeby wychodzenia z domu. Kształtuje się

społeczeństwo informacyjne, czyli takie, które potrafi wykorzystywać nowoczesne technologie w celu poprawy jakości życia. Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, iż podstawowymi przyczynami wykluczenia cyfrowego są wiek, wykształcenie, sytuacja materialna i miejsce zamieszkania.

Wśród klientów pomocy społecznej brak jest poczucia sprawczości, są uzależnieni od pomocy społecznej, obserwuje się wiele problemów, które w zintegrowanej społeczności lokalnej mogłyby zostać rozwiązane. Własna inicjatywa społeczności lokalnej to bezpłatne rozwiązywanie problemów, pobudzone relacje - pobudzają do działania. Organizacja imprez integracyjnych w społecznościach lokalnych zmieni perspektywę odbioru i uczestnictwa w życiu społecznym przez mieszkańców przyzwyczajonych do przedsięwzięć organizowanych centralnie, przez instytucje publiczne. Organizacja wydarzeń przez osoby reprezentujące różne grupy i warstwy społeczne sprzyjać będzie odnowieniu wewnętrznych więzi społecznych, spersonalizowaniu kontaktu między poszczególnymi mieszkańcami Gminy Łapy.

III. Założenia Programu Aktywności Lokalnej

1. Wszystkie działania podejmowane w ramach Programu Aktywności Lokalnej na rzecz wskazanych obszarów realizowane są przy zaangażowaniu i współpracy mieszkańców, organizacji, instytucji, przedsiębiorców i służą aktywizacji, edukacji i rozwojowi środowiska lokalnego.
2. Działania zakładają kompleksowe wspieranie i reintegrację rodziny.
3. Istotne jest uświadamianie otoczenia lokalnego o różnorodnych problemach mających wpływ na cały organizm społeczny.
4. Priorytetem jest inicjowanie środowiska lokalnego, którego mieszkańcy z różnych przyczyn stali się bierni i pogodzili się z otaczającą ich rzeczywistością.
5. Program Aktywności Lokalnej zmierza do podniesienia poziomu funkcjonowania społecznego osób i środowisk dysfunkcyjnych, w tym rodzinnych i sąsiedzkich.

Cel główny:

Celem projektu jest wzrost aktywności społecznej i zawodowej 180 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, lokalnej społeczności zamieszkującej na terenie miasta i gminy Łapy w okresie od 1.01.2019r. do 31.12.2019r. – I edycja i w okresie od 1.01.2020r. do 31.12.2020r. –II edycja.

Cele szczegółowe:

- wzrost poziomu aktywności społecznej i zawodowej uczestników projektu
- wzrost poziomu kompetencji społecznych uczestników projektu
- nabycie odwagi w podejmowaniu decyzji zawodowych
- umocnienie więzi społecznych
- wzrost zaangażowania mieszkańców miasta i gminy Łapy w rozwiązywanie lokalnych problemów
- zmniejszenie poziomu wykluczenia cyfrowego mieszkańców małych miejscowości
- wzrost świadomości prozdrowotnej uczestników projektu
- integracja w społecznościach lokalnych na terenie Miasta i Gminy Łapy

IV. Rezultaty

Działania podejmowane w ramach Programu przyczynią się do zapobiegania procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego uczestników projektu, ich otoczenia i społeczności lokalnej.

Rezultaty miękkie:

- wzrost aktywności społecznej na obszarach objętych wsparciem
- wzrost poziomu wiedzy i umiejętności w obszarze przeciwdziałania marginalizacji społecznej
- wzrost dostępu do informacji służących przywróceniu samodzielności życiowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.

Rezultaty twarde:

- liczba warsztatów z psychologiem - 24
- liczba godz. wsparcia w zakresie profilaktyki zdrowotnej - 180
- liczba warsztatów z zakresu animacji - 12
- liczba utworzonych Punktów Informacji Społecznej - 6
- liczba zorganizowanych lokalnych imprez integracyjnych – 24

V. Grupy docelowe

Program Aktywności Lokalnej jest skierowany do 180 osób (90 osób I edycja i 90 osób II edycja), w tym min. 90 kobiet zamieszkujących na terenie miasta i gminy Łapy, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (w tym w szczególności korzystających z POPŻ), w tym z dysfunkcjami lub deficytami wpływającymi znacząco na obniżenie szans na rynku pracy tj. uzależnienia, brak kwalifikacji zawodowych itp. Wsparcie będzie udzielane osobom biernym zawodowo lub bezrobotnym, spełniających minimum jedną przesłankę pozwalającą zakwalifikować je do grupy osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Wsparciem zostaną objęte w szczególności osoby w wieku 50+ i osoby młode do 30r.ż. niepracujące, o niskich kwalifikacjach, korzystające z pomocy żywnościowej POPŻ 2014-2020, gdzie zakres wsparcia dla tych osób stanowi uzupełnienie działań, które dana osoba otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących.

Uczestnicy Programu stanowić będą grupę zróżnicowaną pod względem wieku, wykształcenia, doświadczenia zawodowego, stanu zdrowia i wiedzy w zakresie poszukiwania pracy. To osoby niezaradne życiowo, nieprzystosowane do zmian, do nowych warunków życia. Cechą, która ich wszystkich łączy jest niski poziom aktywności społecznej i zagrożenie wykluczeniem społecznym.

Działania adresowane są do kobiet i mężczyzn w wieku aktywności zawodowej, ich otoczenia oraz społeczności lokalnej, w której zamieszkują. Złożoność problemów osób korzystających z pomocy społecznej nakazuje objęcie wsparciem w szczególności mieszkańców centrum Łap, części południowej Łap, Łapy (Osse) w tym Gąsówka Stara i Gąsówka Osse, Łapy Szolajdy i Łapy Dębowa, Płonka, Uhowo. Realizując pracę socjalną pracownicy socjalni MOPS w Łapach dostrzegają takie potrzeby i oczekiwania mieszkańców

środowisk lokalnych jak: rozwój osobisty, nabycie umiejętności społecznych, wzrost kompetencji cyfrowych, powrót na rynek pracy, w tym poprawa sytuacji materialnej, wzrost poczucia sprawstwa, wzrost więzi w społeczności lokalnej, rozwój życia kulturalnego w swoich społecznościach lokalnych.

VI. Czas trwania Programu Aktywności Lokalnej

Program Aktywności Lokalnej realizowany będzie w latach 2019 –2020 w ramach projektu „Program Aktywności Lokalnej na terenie Miasta i Gminy Łapy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

VII. Sposób i metody realizacji

W ramach Program Aktywności Lokalnej realizowane będą działania obejmujące aktywizację społeczną, w tym udział w: stworzeniu diagnozy środowiska lokalnego, grupach samopomocy, warsztatach z psychologiem, wyjazdach integracyjnych, warsztatach z zakresu animacji, szkoleniu z zakresu kompetencji cyfrowych, poradnictwie w zakresie profilaktyki zdrowotnej. W ramach aktywizacji zawodowej uczestnicy objęci zostaną wsparciem indywidualnym i grupowym doradcy zawodowego (realizowane przez Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu”). Ponadto planuje się realizację działań środowiskowych skierowanych do mieszkańców obszarów objętych wsparciem.

Opis planowanych działań:

1. Aktywna integracja

Opracowanie indywidualnej ścieżki reintegracji i podpisanie kontraktów socjalnych. Ścieżka reintegracji zawierała będzie instrumenty aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym, zdrowotnym, zawodowym. Pracownik podczas ustalania ścieżki

uwzględniać będzie kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, sytuację rodzinną, umiejętności, zainteresowania. Przy opracowywaniu ścieżek aktywny udział będą mieli animatorzy.

Wszystkim uczestnikom w ramach aktywizacji społecznej zostanie zaproponowane uczestnictwo:

- w grupie samopomocy;
- warsztatach z psychologiem m.in. z zakresu komunikacji, poczucia własnej wartości, zarządzania czasem;
- wyjazdach integracyjnych;
- warsztatach z zakresu animacji;
- poradnictwie specjalistycznym z zakresu np. dietetyki, stomatologii, medycyny rodzinnej, uzależnień.

W ramach aktywizacji zawodowej uczestnicy w Klubie Integracji Społecznej zostaną objęci wsparciem doradcy zawodowego w zakresie:

- warsztaty aktywizacji zawodowej mające na celu wzmocnienie motywacji do aktywności zawodowej, pomoc w nabywaniu umiejętności samodzielnego i skutecznego poszukiwania pracy i aktywnego poruszania się na rynku pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych itp.;
- indywidualne poradnictwo zawodowe;
- szkolenie z zakresu kompetencji cyfrowych - efektem uczenia się będzie podniesienie wiedzy i umiej. z obsługi komputera, z zakresu 5 obszarów: informacja, komunikacja, tworzenie treści, bezpieczeństwo, rozwiązywanie problemów.

2. Działania o charakterze środowiskowym

Przewidziane do realizacji działania o charakterze środowiskowym to inicjatywy integracyjne obejmujące m.in.: edukację społeczną, w tym organizowanie działań edukacyjnych, organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców obszarów objętych wsparciem w ramach projektu, w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze kulturalnym, sportowym, ekologicznym, zdrowotnym, turystycznym itp. W ramach działania przewidziano zorganizowanie lokalnych imprez integracyjnych mających na celu popularyzację tradycji, obyczajów, aktywnego spędzania czasu wolnego, integracji w tym międzypokoleniowej, itp.

Planuje się uruchomienie Punktu Informacji Społecznej. Celem Punktu Informacji Społecznej będzie poszerzenie świadomości społecznej poprzez udzielanie bezpłatnych porad, wskazywanie możliwości rozwiązań problemów oraz uzyskania informacji o prawach i usługach publicznych w zakresie następujących zagadnień: rodzina, praca, uzależnienia, zdrowie itp. W Punktach usługi świadczyć będą: prawnik, psycholog, pracownik socjalny, specjalista w zależności od zgłaszanych przez mieszkańców potrzeb. Punkt czynny będzie po min. 4 godz. 1 raz w miesiącu.

VIII. Budżet Programu

Budżet Programu Aktywności Lokalnej zabezpieczony będzie w ramach projektu „Program Aktywności Lokalnej na terenie Miasta i Gminy Łapy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

IX. Harmonogram

Lp.	Zadanie	Termin
1.	Diagnoza środowiska lokalnego	I-III 2019 I-III 2020
2.	Aktywizacja społeczna w ramach Programu Aktywności Lokalnej	IV-XII 2019
3.	Działania o charakterze środowiskowym	IV-XII 2020
4.	Aktywizacja zawodowa	

X. Zasoby niezbędne do uzyskania założonych celów, realizatorzy

Za realizację Programu odpowiedzialny będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach i Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych IMPULS.

Na potrzeby Programu Aktywności Lokalnej udostępnione zostaną sale, a także pomieszczenia instytucji/organizacji wspierających działania programowe.